

MOTYWACJA U PRZEDSZKOLAKA

FORUM

Spis treści

1. Definicje motywacji	4
2. Rodzaje motywacji	4
3. Co motywuje dzieci do rozwoju, do wysiłku intelektualnego?	6
4. Rola nauczyciela, wychowawcy w podnoszeniu motywacji dziecka	8
4.1. Nauczyciel jako inspirator	9
5. Zaburzenia motywacji	11
6. Rola pochwały w motywowaniu dzieci	12
7. Literatura	14
8. Scenariusze zajęć dla dzieci 3-letnich	15
8.1. Scenariusz zajęć „Nie chce mi się”	15
8.2. Scenariusz zajęć „Jak żabka mała uczyć się skakać nie chciała”	20
9. Scenariusze zajęć dla dzieci 4-letnich	25
9.1. Scenariusz zajęć „Ciach, ciach – uczyliśmy się ciąć nożyczkami”	25
9.2. Scenariusz zajęć „Do kogo zadzwonisz?”	32
10. Scenariusze zajęć dla dzieci 5-letnich	35
10.1. Scenariusz zajęć „Przyjaciel Zielonego Listka”	35
10.2. Scenariusz zajęć „Zabawa piłką”	40
11. Scenariusze zajęć dla dzieci 6-letnich	44
11.1. Scenariusz zajęć „Rower”	44
11.2. Scenariusz zajęć „Kokardka czy supełek?”	50

„Każde dziecko rodzi się z naturalną motywacją do samorozwoju: chce odkrywać i poznawać świat, nabywać nowe kompetencje i umiejętności. Bywa, że traktuje się je jako formę, którą należy odpowiednio wypełnić. Dziecko jednak od pierwszych chwil swojego życia jest aktywnym, dążącym do autonomii małym człowiekiem, odpowiedzialnym za własny rozwój. Potrzebuje mieć wpływ na swoje życie i decyzje, a także wybierać, czego chce się nauczyć, co poznać, kim być”.

Dodaj mi skrzydeł. Jak rozwijać u dzieci motywację wewnętrzną?

J. Steinke-Kalembka

1. Definicje motywacji

Słowo „motywacja” pochodzi z języka łacińskiego od słowa *motivus*, co znaczy „ruchomy”, lub też od słów: *moveo*, *movere*, co znaczy „wprawiać w ruch”, „popychać”, „poruszać”, „dźwigać”.

Motywacja – definicja Najogólniej ujmując, motywacja oznacza stan gotowości do podjęcia jakiejś aktywności, określonego działania.

Motywacja definiowana jest także jako wzbudzony potrzebą realizacji jakiegoś celu zespół wszystkich procesów psychicznych i fizjologicznych zaangażowanych w inicjowanie, utrzymanie lub zmianę aktywności człowieka.

W codziennym życiu motywację dostrzegamy jako pozytywną energię i pewną moc, która jest motorem naszego działania, pozwala nam na podjęcie określonych czynności i dążenie do realizacji zamierzonego celu.

Każdy z nas doświadcza tego, że w pewnych sytuacjach mamy ogromną chęć wykonania określonej czynności, a w innych – równie atrakcyjnych i sprzyjających warunkach – zwyczajnie już nam się nie chce. Dlaczego tak się dzieje? Odpowiedzią jest zmienność naszej motywacji. Cecha ta niestety nie zapisuje się na stałym poziomie. Poziom motywacji może ulegać wzrostowi lub spadkowi.

Istnieją różne rodzaje motywacji. To właśnie od tego, na jakiej motywacji opieramy nasze działanie, będzie zależało to, czy bardzo chcemy coś wykonać, czy może też nie mamy ochoty na działanie w tym celu.

2. Rodzaje motywacji

Motywacja zewnętrzna

Motywacja zewnętrzna

Motywacja zewnętrzna dociera do człowieka z zewnątrz. Opiera się przede wszystkim na wykorzystywaniu systemu kar i nagród. Zadaniem stosowanych pozytywnych lub negatywnych wzmocnień jest nakłonienie człowieka do określonego zachowania.

Bardzo często mówi się o motywacji zewnętrznej, że jest motywacją „od – do” („do” otrzymania nagrody i „od” uniknięcia kary).

Motywacja zewnętrzna w formie nagrody opiera się na wyróżnieniu dziecka/ucznia/pracownika np.: nagrodami pieniężnymi, materialnymi, pochwałami za trud jaki wkłada w swoją pracę. Im przewidywana nagroda jest bardziej cenna, tym bardziej mamy ochotę podjąć działanie – tym bardziej nam się chce.

Innymi przykładami motywacji zewnętrznej może być: nagroda w postaci uznania naszej osoby w gronie przyjaciół, akceptacja dziecka przez grupę rówieśniczą, chęć zaspokojenia oczekiwań rodziców, osób nam bliskich.

Formy nagród w motywacji zewnętrznej

Przykładem motywacji zewnętrznej jest nauka ucznia do sprawdzianu spowodowana chęcią otrzymania zgody na wyjście do kina czy podejmowanie pracy wyłącznie dla korzyści materialnych.

Problem pojawia się w momencie, kiedy zabraknie czynnika zewnętrznego motywującego nas do działania. Wtedy nasz entuzjazm szybko znika i przestaje nam się chcieć.

Motywacją zewnętrzną z pewnością są także różnorodne kary. Podejmowane przez człowieka działania warunkowane są wtedy dążeniem do ich uniknięcia. Motywacja z zastosowaniem kar opiera się na motywie lękowym.

Motyw lękowy

Motywowanie człowieka w takiej odsłonie opiera się w dużej mierze na wywołaniu strachu. Działanie pod wpływem lęku przed karą stanowi niestety chwilowy zryw energii i działa tylko „tu i teraz”. Tak zwana metoda „kija i marchewki” nie determinuje w człowieku trwałej zmiany. Dodatkowo trzeba zauważyć, że wymaga ona kontroli osób z zewnątrz, odbierając tym samym człowiekowi naturalną potrzebę samostanowienia. Konsekwencją takiego rodzaju motywowania może być: przyjęcie postawy podporządkowania lub spowodowanie narastania sprzeciwu, buntu.

Motywacja wewnętrzna

Ten rodzaj motywacji opiera się na samoczynnych bodźcach, które wpływają na myślenie i zachowanie człowieka. Osoba, która motywuje się wewnętrznie, czerpie radość z samego faktu wykonania określonej czynności.

Motywacja wewnętrzna

W czasie naszego działania doświadczamy wspaniałego stanu głębszego zrozumienia świata i siebie samych. Motywuje nas radość z kolejnych osiągnięć, poczucie wykonania wartościowej pracy, zadowolenia z własnej skuteczności.

Czując się dobrze, często stajemy się uzależnieni od takiego stanu, pożądamy go i nie mamy najmniejszego problemu, by dalej kontynuować nasze działania, podejmować kolejne wyzwania.

Przykładem motywacji wewnętrznej jest nauka w celu poszerzenia wiedzy czy podjęcie wolontariatu ze względu na satysfakcję czerpaną z pomagania innym.

Do takich bodźców zaliczają się: odpowiedzialność, chęć rozwoju, możliwość awansu.

Na motywację wewnętrzną składają się: postawa, wiedza, umiejętności, zainteresowania, sukcesy, nawyki.

*Korzyści
wynikające
z wewnętrznego
motywowania*

Motywacja wewnętrzna szanuje autonomię człowieka, opiera się na współpracy osób oraz na akceptacji. Motywacja wewnętrzna rozwija elastyczne myślenie, kreatywność i otwartość, a także wpływa na trwałość relacji z innymi.

Warto pamiętać, że nie daje ona efektu natychmiastowego. Budowanie relacji z drugą osobą w oparciu o motywację płynącą z jego wnętrza stanowi długi proces, którego efekty są trwałe. Aby uzyskać trwałość tych efektów, potrzeba odpowiedniego czasu.

3. Co motywuje dzieci do rozwoju, do wysiłku intelektualnego?

„Myślę, że potrafię.
Wierzę, że mogę.
Ufam, że umiem”.

„Według twórców koncepcji inteligencji emocjonalnej motywacja należy do kompetencji indywidualnych ludzi, ale wykracza poza ich świadome życie emocjonalne. Motywacja kształtuje się od pierwszych dni życia człowieka, przez kolejne etapy jego rozwoju. W najwcześniejszym okresie wychowania dziecka wykorzystuje się motywację opartą na wzmocnieniach zewnętrznych, czyli nagrodach, pochwałach. Z czasem należy starać się doprowadzić do tego, by dziecko samo odczuwało motywację opartą na satysfakcji, poczuciu zadowolenia, dumie. Motywacja płynąca z wnętrza decyduje bowiem o wykorzystaniu przez dziecko zdolności i umiejętności, a zawarta w niej energia sprawia, że mogą się one ujawnić.

Motywacja jest motorem rozwoju dziecka i źródłem sukcesu. Dzięki niej możliwe jest osiągnięcie wytyczonych celów. Proces edukacji, długi i intensywny, wymaga od uczniów sporo wysiłku, dlatego pierwszą czynnością w toku nauczania powinno być rozbudzenie właściwej motywacji” – Marta Siewiera-Pięciak, pedagog-logopeda, neuroterapeuta.

„Dostały kredki i musiały spełnić warunek” – eksperyment wskazujący na wartość motywacji wewnętrznej w rozwoju dziecka

Zastanawiamy się, jak zmotywować dziecko do nauki? Jak sprawić, aby chciało się rozwijać? W jaki sposób kształtować w dziecku motywację do działania już od najmłodszych lat? Co sprawia, że dziecku się chce? Co tak naprawdę sprzyja odkrywaniu pasji? Co sprawi, że nasze dziecko odkryje wewnętrzną motywację?